

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:

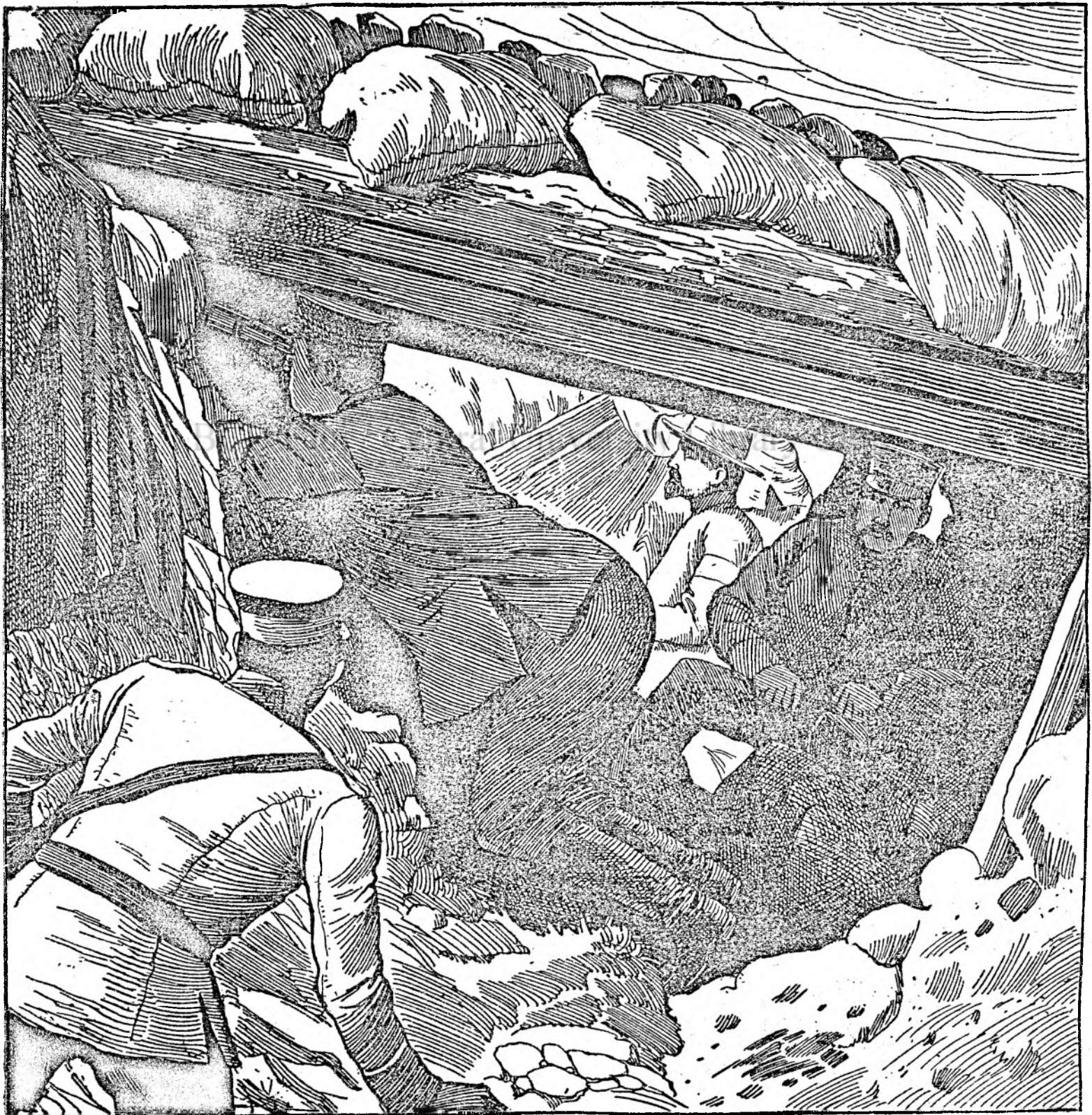
Pe un an 4 coroane.
 Pe o jumătate de an 2 coroane.
 Pentru România 10 lei anual.
 Abonamentele se fac la „Tipografia” Iosif Marschall, Sibiu

Apare în fiecare Duminică

INSERATE:

se primesc la **biroul administrației**, (str. Măcelarilor nr. 12).
 Un șir garmond prima-dată 14 bani, a doua-oraă 12 bani
 a treia-oraă 10 bani.

In șanțurile dela Port-Arthur.

A căzut puternica cetate Port-Arthur și azi e pace și liniște. Dar' acum se poate vedea mai bine cu ce greutate uriașe au avut să se lupte Japonezii. Nu numai vitejia de laudat a soldaților ruși, în frunte cu Stössel, aveau să o rădească, dar' greutate mare le făceau și zidurile înalte și puternice, de pe cari gurile de tunuri versau bombele și gloanțele de vale.

Despre toate aceste dovada cea mai

vedită sunt șanțurile, făcute de ei în jurul fiecărui fort și care ne pun în uimire. Port-Arthurul constă din 62 de forturi sau cetăți, așezate pe dealuri așa, că dacă Japonezii atacau una, din 4-5 cetăți din apropiere erau împoșcați cu bombe ucigătoare. Japonezii, ca să fie încâtva scutiți de ele, au săpat șanțuri afunde, adese-ori tăiate în peatră. Ei acopereau șanțurile cu glij și saci de pământ, așezați pe grinzi ca să seducă pe Ruși și să

poată săpa mai departe. Înspre fiecare fort se pot vedea câte 10-12 astfel de șanțuri. În șanțuri de aceste se apropiiau Japonezii de forturi și sărind de-odată afară, dădeau năvălă asupra zidurilor. Ear' dacă îi răsbea focul, se retrăgeau earăș în ele, de unde apoi pușcau asupra Rușilor de pe ziduri.

Ilustrația noastră ne arată un astfel de șanț.

De preste săptămână.

Alegerile pentru dieta Ungariei s'au început în țara întreagă.

In Petersburg (Rusia) a izbucnit reșcoala muncitorilor greviști. Sunt lupte mari cu miliția și mil de morți și răniți. Reșcoala se lățește și în alte părți ale Rusiei.

Pe câmpul de războiu din Manguria în săptămâna asta a fost liniște.

In Franța s'a format un nou minister, sub președinția lui Rouvier.

Despre toate aceste iubiții noștri cetitori află descrieri mai pe larg în foaie.

Rusia.

Marea împărăție rusească e supusă la grele încercări de un timp încoace. Războiul cu Japonia până acum a fost spre paguba ei, căci oștirile ei au fost bătute într'una, ear' puternica cetate Port Arthur i-a fost luată. Pe când aceste se petrec în Asia, din inima Rusiei, din Petersburg, a venit știrea unei groasnice reșcoale, care poate avea urmări triste pentru țarism și pentru forma de stat de azi.

Rusia, cum știm, este un stat absolutistic, adică acolo nu este parlament cu deputați aleși de popor, care să facă legile și să tragă la răspundere ocărnuirea, cum e la noi bunăoară și în toate țările din Europa — afară de Turcia și Muntenegru — ci țeara e ocărnută de Țarul, capul statului și de miniștri numiți de el.

În forma aceasta de stat apoi, atât miniștri, cât și derogătorii fac, fără să știe Țarul, o mare mulțime de abuzuri și nedreptăți față de cetățeni și față de popor, apăsându-l, împilându-l și pe împotrivorii înfundându-i în temniță, pe cale administrativă și adese-ori fără judecată formală, sau trimițându-i la Siberia.

De aceea drept a avut avocatul Korabcevsky, care apărând pe Sasanov, pe omoritorul tiranului ministru Plehwe, a zis la tribunal:

»Bomba care a ucis pe Plehwe, nu a fost umplută cu dinamit, ci cu lacrimile mamelor, fraților, nevestelor și fetelor acelora, pe cari el i-a osândit la temniță, sau i-a trimis în Siberia la o moarte sigură.

Astfel stând lucrurile, în sinul poporului rus s'au ivit mai de mult curente, cari au cerut libertăți pentru popor, un fel de constituție și încetarea abuzurilor. Aceștia sânt »nihilistii« (revoluționarii), cari față de putere au lucrat cu bombă, ucigând pe marii și micii tirani și cărora a căzut jertfă și Țarul Alexandru II.

La mișcările revoluționare au luat parte în măsură mai mare apoi studenții dela școalele înalte, ear' mai de nou muncitorii de pe la fabrici. Aceștia au cerut și cer să le fie mai îmbunătățită soarta și să fie scutiți de impozități. Li-s'a răspuns cu prigoniri și întemnițări. Atunci muncitorii de pe la fabricile din Petersburg și jur, în număr uriaș pe aproape 200 mii, s'au pus în grevă, au încetat cu lucrul și formulându-și cererile, au voit să le prezenteze Țarului, dar' n'au fost lăsați. Așa s'a născut sângeroasa reșcoală.

O cartușă.

Ca un semn al reșcoalei a fost următoarea întâmplare: În ziua de Apă botează, după obicei, Țarul cu întreaga curte s'a dus pe țărmul Nevei la sfințirea apei. În decursul slujbei dându-se salve de tunuri (se înțelege numai cu cartușe cu praf) o cartușă a fost cu glonț și a zdrobit câteva ferești la palatul de iarnă a Țarului, producând mare spaimă între curtenii. S'a făcut aspră cercetare și s'ar fi aflat că tunul a rămas încărcat din gresală cu glonț de la ultimul exercițiu. Așa zic cercurile oficioase, dar oamenii spun și cred, că glonțul de tun a fost menit Țarului, numai cât și-a greșit ținta.

Rășcoala.

A fost acesta un semn cu voia sau întâmplător pentru apropiata rășcoală, —

nu se știe. Destul, că în știrile muncitorilor greviști era mare fcrbere și se vorbea de lucruri mari, ce vor urma. Guvernul a adus multă miliție din garnizoanele apropiate, ear' Țarul a plecat din Petersburg la castelul din apropiere Țarskoe Selo și cu susținerea ordinii a încredințat pe marele duce Vladimir, cunoscut ca mare dușman al muncitorilor și al poporului.

Așa stăteau lucrurile până Duminică trecută, când soldații au ocupat mai multe puncte în oraș, ear' muncitorii au înaintat în știri dese pe strade, ca să meargă la Țarul în fruntea lor mergea părintele Gapon, un prieten al muncitorilor, însoțit de alți preoți, cu cruci în mână, pe cari era chipul Țarului. Muncitorii însă au fost opriți și soldații au dat foc din puști. Mii de oameni, femei și copii au fost uciși și răniți în mai multe locuri ale orașului. Soldații s'au purtat foarte crud. Luptele au ținut câteva zile.

În urmă muncitorii s'au mai liniștit, dar sunt dornici de răzbunare asupra soldaților. Au mai lăsat din asprime și marele duce Vladimir, și și Țarul s'a hotărât să primească o deputație de 12 a muncitorilor.

Așa sunt azi stările în Rusia, amenințată cu reșcoală. Despre aceste vom avea prilej a mai scrie.

Din Austria. Marți, în 24 l. c. s'a prezentat în parlamentul din Viena noul ministru al Austriei, în frunte cu primministrul Gautsch. Primministrul a ținut o scurtă vorbire, în care zice, că din unele semne îi se pare, că parlamentul intră în o perioadă de muncă. Dacă aceasta va fi așa, apoi se poate începe rezolvarea celei mai mari probleme a politicii austriace, anume: apropierea și înțelegerea reciprocă între Nemți și Cehi. Mai amintind Gautsch, că guvernul se poartă cu deplină loialitate față de drepturile naționale ale tuturor popoarelor austriace, încheie cu rugarea, ca parlamentul să facă cu puțință desbaterile liniștite.

Noul guvern a fost primit simpatic de marea majoritate a deputaților,

FOITA.

Moș Iftimie.

Moș Iftimie aprinsă luminița, o lipi de marginea mesii și puse săculețul jos. Afară era ger cumplit; clopotele săniilor sunau vesel prin aerul rece albăstrui, în care se ridicau rotogoale de abur și fum.

— În stărușit acasă, oțtă moș Iftimie, irecându-și mâinile degerate, apoi se plecă, și scoase din săculeț toate și le puse pe masă.

— Azi pînă am căpătat, trebuie că de frigul cel mare. Oamenii numai așa fug pe stradă, nu le prea vine, să stea în loc, să dea la vre-un cerșitor. Uite, numai 13 cr. din aceștia de 3 o porție de rachiu, — moș Iftimie puse cu grijă sticleța pe masă — de 4 slănină, mai scoase vre-o două bucăți de pâine din săculeț.

Moș Iftimie se puse la masă și puse crețarii în șir și îi numără încă-odată. Ce negriți, unsuroși erau, prin câte mâni n'au trecut. Căzu pe gânduri.

Cine știe câte mâni păcătoase nu i-au atins, câte blăstăme nu se leagă de ei. Banul acesta nou, ce frumos lucește. Rar capătă de acesta; oamenii nu prea dau bucuroși crețarii noi, și apoi chiar la un cerșitor. Iubesc banii noi. Poate și de aceea, că de ei încă nu s'au legat atâtea păcate. Ce frumos el! El încă era odată, cu fantasia de copil, că va pleca în lumea largă și va aduce saci grei, plini de galbeni strălucitori cum auzise din poveștile ce i-le povestea tata. Când tata ședea colo la fereastră lângă măsuță și bătând talpa la păpuși, îi povestea la micuțul Iftimie de Feți-frumoși, cari au plecat în lume și s'au întors bogați, cu fete dalbe de împărați și crai. Ce liniște domnea atuncea, întreruptă numai de bătăile ciocanului și băzăitul vre-unei muște. Ce frumos era Duminică. Mama îl îmbrăca frumos, se duceau la biserică și tata cânta din carte așa de frumos. După prânz când era vreme frumoasă, se duceau la câmp și tata le povestea la copii atunci despre flori, le arăta câte o plantă și le spunea folosul ei. Seara apoi se în-

torceau voioși acasă. Când era vreme urită, atunci tata le cânta sau le povestea pășanii de-ale lui. Ce fericit era micul Iftimie. Cu obrazii rumeniți asculta și cu ochi scânteietori își făurea planuri, cum o să plece, să omoare vre-un smeu și apoi ce nuntă se ție cu fata de crai. Să punea de multe-ori la fereastră și se uita la stradă. Locuința lor fiind joasă, nu vedea decât picioarele oamenilor, dar' la urmă cunoștea deja pe mulți după picioare.

»De sigur e bogat domnul acela — își gândea el — uite ce păpuși frumoși de lac, ce pantaloni frumoși, ce elegant pășeste și atunci căuta să și-l închipue. De sigur e un tinăr înalt, frumos, cu păr lăsat în plete (cum văzuse el în o carte plină cu chipuri) bogat. Își propunea, să ajungă și el așa, când va fi mare.

Moș Iftimie tot mai mult se cufunda în gânduri. Amintirile plăcute treceau ca chipurile unei laterna magice și trebuie că dureroase erau, căci de multe-ori încrunta din sprincenile sure, albite. Ce bun era tatăl-său. Cât nu lucra, nu făcea pentru ai săi. A vro-

Confiscarea „Poporul Român”. Din Budapesta se vestește, că la porunca procurorului a fost confiscat la postă numărul cel din urmă al foii »Poporul Român«, așa că abonații nu l-au primit.

Causa confiscării nu se știe; desigur procurorului nu-i va fi fost pe plac vre-un articol.

Alegerile dietale. Joi, în 26 Ian. c. s'au început în țară întreagă alegerile pentru dieta Ungariei și în aceasta zi s'au și făcut în cele mai multe părți. Din 413 cercuri în 376 s'a făcut alegerea Joi; Vineri în 27 l. c. au ales 15 cercuri, Sâmbătă 6, iar restul alegerile în zilele următoare. În comitatul Sibiiului alegerile sunt puse pe Marți, 31 Ianuarie c.

De astădată, după cum am amintit, Românii încă au pășit ca candidați în cercurile cu alegători Români. În comitatul Sibiiului sunt doi candidați români: în cercul Sebeșului e candidat Dl. Dr. Liviu Leményi, adv. iar în cercul Cristianului Dr. Comșa din Seliște.

Când scriem aceste, încă nu avem știre despre rezultatul alegerilor.

DIN LUME.

Din întâmplările lumii este de însemnătate răscălașul din Rusia, care deși nu a venit cu totul pe neașteptate, a produs mare ulmire și îngrijire. Despre aceasta vorbim mai pe larg în alt loc al foii noastre.

În afară de acestea s'au petrecut puține evenimente. Pe câmpul de război, afară de unele mișcări, e liniște. Ba a venit și o știre de pace, și încă din partea Țarului.

Țarul pentru pace.

În cercurile diplomatice din Berlin se vorbește, că Țarul cu câteva săptămâni înainte și-ar fi exprimat dorința, de-a face pace cu Japonezii.

Zilele trecute Țarul luându-și rămas bun de la un corp de armată, care pleacă în Asia a zis cătră adiutantul său:

— Trupele aceste pleacă împotriva dușmanului, dar' până vor sosi în fața lui, în Mangiuria, se va pune pace.

Noul minister al Franței.

Cu formarea noului minister al Franței a fost încredințat Rouvier, care și-a al-

se făcut din Iftimie a lui, copilul lui drag și cuminte, un om mare, învățat. Să-l vadă astăzi. Un cerșitor slab, încărunțit, istovit de necasuri, un om prăpădit s'a ales din voiosul Iftimie. Pe patul de moarte tata i-a pus mâna pe cap și i-a zis:

Dragul tatii! Simt că am să mor; sunt cu conștiința liniștită și nu mi-e trică de ceasul greu al morții. Numai o durere am, trebuie să te las singur pe lumea aceasta. Dragul tatii! Totdeauna să pășești pe căile dreptilor și cu frica lui Dumnezeu. Să nu dai ascultare ispitelor. Credința ta în Tatăl nostru creștesc să fie totdeauna statornică; nici-odată nu despera în ajutorul lui. Roagă-te, fii totdeauna cu conștiința liniștită și urmează, fiul meu, pe mama-ta pe care nu peste mult am să o revăd, și pe tatăl-tău. Noi te-am crescut cu năcaz mult. Nu uita de noi și de învățăturile, ce ți-le-am dat.

(Va urma.)

gig.

cătit ministerul din bărbați de diferite partide. Rouvier a fost în mai multe rânduri ministru. Acum e ministru prim și de finanțe. În minister a rămas la externe Delcasée, di-baciul conducător al trebilor diplomatice din afară.

Teatru român în Sibiu.

Earăși o seară românească în teatru, după multă vreme. Earăși auzi pe coridoare limbă românească și entusiasm românesc. Cu înduioșare ascultă limba română pe bină și te atinge așa plăcut, când vezi, că și ai noștri ne fac onoare înaintea străinilor.

Vineri în 20 Ianuarie st. n., după-cum am anunțat, a dat stipendistul fondului de teatru, dl Zaharie Bârsan, o reprezentațiune Programul a constat din trei piese. Piesa cea dintâiu, »Sacrificiul«, dramă într'un act de Roberto Bracco, a fost poate cea mai aptă și și cea mai succasă. Rolul principal l-a avut dl Bârsan, reprezentând pe Pietro Caruso. Deja vocea lui cu timbrul bărbătesc și totuși moale, își face o impresie plăcută, apoi jo ul lui natural, plin de viață. Cu o copie fină de pe natură a desemnat el deserația și la urmă gândurile de sinucidere ale bătrânului Caruso. Foarte bine a jucat d-șoara Muntean (Margareta) și dl Enescu (contele Fabricci).

În piesa a doua, »Greva ferarilor«, monolog dramatic de Fr. Coppée, a fost de admirat mimica și modulațiile de ton, cu care a predat monologul acesta, al cărei sujet e luat din viața grevelor.

În piesa cea din urmă, »Steaua«, dramă într'un act în versuri, dl Bârsan a predat pe Sir Richard admirabil: mai cu seamă scena când n. vasta, care l-a părăsit, îi pășește în față. Concursul la piesa aceasta și-au dat d-șoara Muntean și dl Enescu jucând foarte bine, iar micul Enea Bența a predat bine pe Gheorghe, băiatul lui Sir Richard.

Publicul numeros, între care și mulți străini, a aplaudat frenetic, mai cu seamă după piesa întâia și a doua. D-șoara Muntean a căpătat un buchet frumos de flori, iar dl Bârsan o frumoasă cunună de lauri între ovățile sgomotoase ale publicului entusiasm.

Acuma ar mai resta să mai pun fraza obicnuită:

»Succesul moral cât și material a fost îndestulitor«, dar' pășirea dl Bârsan mai are încă o însemnătate. El e anume primul tiner ardelean, care s'a ocupat ca specialist cu arta teatrală, un teren, unde noi Românii ardeleni au făcut puțin progres. Dl Bârsan e chemat, ca să fie un conducător și organizator pe terenul acesta.

Sperăm, că o să ne mai facă o seară plăcută românească, mai dând sibienilor vre-o reprezentațiune.

gig.

Prăsila cailor în comitatul Sibiu.

Pe temelul datelor primite de sub scrisul comitet central dela comisiunea pentru prăsila cailor a comitatului Sibiu, date compuse pe baza catastrului, ce se poartă de numita comisiune despre prăsila cailor, punem în vedere, că la hergheliile de stat din comitatul nostru în 1903 au fost mânăzite din 69 comune din comitat în total 1759 iepe, dintre cari 45 din orașul Sibiu, 7 din Sebeșul-săsesc; 167 iepe din 14 comune aparținătoare cercului pretorial al Cisnădiei; 367 din 12 comune ale

cercului Sibiu; 59 din 5 comune ale cercului Seliște; 172 din 15 comune ale cercului Sebeșul-săsesc; 247 din 12 comune ale cercului Mercurea și 695 iepe din 9 comune ale cercului Nocrich.

Cele 1759 iepe au dat naștere la 707 mânzi, din cari 16 în orașul Sibiu; 2 în orașul Sebeșul-săsesc; 71 în comunele din cercul pretorial al Cisnădiei; 182 al Sibiiului; 13 al Seliștei; 46 al Sebeșului-săs.; 65 al Mercurei și 312 mânzi în comunele din cercul Nocrich.

Starpe au fost în total 885 iepe, dintre cari 15 ale proprietarilor din orașul Sibiu, 4 din Sebeșul-săs.; 91 ale proprietarilor din cercul pretorial al Cisnădiei; 133 din al Sibiiului; 41 din al Seliștei; 120 din al Sebeșului-săs.; 155 din al Mercurei și 326 din al Nocrichului; au lăpădat 80 iepe, din cari 4 ale proprietarilor din orașul Sibiu, 2 ale proprietarilor din comunele cercului pretorial al Cisnădiei: 20 din al Sibiiului; 5 al Seliștei; 4 al Sebeșului-săs.; 7 al Mercurei și 38 al Nocrichului; s'au vândut în total 71 iepe, din cari 8 ale proprietarilor din orașul Sibiu, 1 din Sebeșul-săs.; 3 din comunele cercului pretorial al Cisnădiei; 27 al Sibiiului; din al Seliștei nici una; 2 al Sebeșului-săs., 13 al Mercurei și 17 din comunele cercului Nocrich.

Din cei 707 mânzi s'au prăpădit 21 și anume: 4 ai proprietarilor din cercul Sibiu; 2 din ai Seliștei, 1 din ai Sebeșului-săs.; 3 din ai Mercurei; 9 din ai Nocrichului și 2 ai proprietarilor din orașul Sebeșul-săsesc; s'au vândut în total 20 mânzi și anume: 1 ai proprietarilor din orașul Sibiu; 3 din cercul Cisnădiei; 1 din al Sibiiului; 1 din al Mercurei și 14 din al Nocrichului, iar restul de 666 mânzi au rămas în posesiunea proprietarilor și anume: 15 în posesiunea proprietarilor din orașul Sibiu; 68 ai proprietarilor din comunele cercului Cisnădiei; 177 ai Sibiiului; 11 ai Seliștei; 45 ai Sebeșului-săs.; 61 ai Mercurei și 289 în ai cercului Nocrich.

Este de remarcă, că din tabloul de sus lipsesc datele despre prăsila cailor din comuna Sadu și Răsadului (cerc. Cisnădiei); din Poplaca, Roșia-săs., Rusiori, Șura mare (cerc. Sibiu); din Căcova, Gurariului, Orlat, Sbiel, Mag și Vale (cerc. Seliște); din Căpâlna (cerc. Sebeș), din Răhau și Topărcia (cerc. Mercurea), din Bendorf, Chirpăr, Cornățel, Nucet și Săsași (cerc. Nocrich).

Profităm și de acest prilegiu de a atrage atențiunea proprietarilor noștri de cai asupra importanței, ce o are prăsila cailor și de ai îndemna să îngrijească ca iepele să se mânăzească la timp și cu armăsari din hergheliile statului, lucru ce singur e în stare de-a ridica prăsila cailor.

Sibiu, 15 Ianuarie 1905.

Comitetul central al »Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu«.

D. Comșa,
president,

Vio. Tordăglanu,
secretar.

Inceputul și dezvoltarea meseriilor și a negoțului în Seliște.

(Urmare).

După cum am zis mai înainte, seliștenilor din vechime și până pe la anii 1865—70 cu economia oilor le-a mers foarte bine, dela acești ani și până în prezent le-a mers tot rău, până în cele din urmă oieritul s'au stîns aproape cu totul. De pe la anii 1860 introducându-se meseriile și negoțul până pe la anii 1875—85 acestea două isvoară de câștig în general zis au mers foarte bine. De pe la acest timp și meseriile în Seliște au început a da înapoi, și eată cum se esplică aceasta împrejurare: La 1886 pentru importul mărfurilor în România, aceasta și-a pus tariful ei vamal autonom, prin care fapt meseriile și negoțul din Seliște și jur au suferit o strașnică lovitură. Tot pe acel timp Seliștea au fost inundată din toate părțile de meseriași, Români și ne români, prin care fapt între meseriașii Selișteni și cei veniți s'a născut o mare concurență. Stînd lucrul astfel o parte însemnată dintre meseriașii și neguțătorii selișteni începînd cu anul 1886 și chiar până în prezent au trecut și trece granița, stabilindu-se în diferite orașe și sate ale României.

În Rimnicul Vâlcea s'au stabilit următorii: Frații Dumitru, Nicolae Ioan și Constantin Hanciu, frații Dumitru, Ioan Nicolae și Oprea I. Ghib ziși Simian, frații Dumitru Nicolae și Ioan N. Ghib ziși Simian, frații Petru Dumitru, Ioan și Ilie Bloț, toți aceștia întreprinzători sau speculatori de meseriile de tăbăcărie, curălărie, frîngherie (funărărie) ploscărie, cuțitărie, peptenărie, pălărie și croitorie țărănească de tot felul. Frații Petru și Nicolae I. Herța, curelari, și tabăcari, Nicolae Stefla și Nicolae Lupaș, curelari și tăbăcari, Vasile Roman, curelar, Dumitru Moga, curelar, Nicolae Moldovan, cojocar, N. Moisin, măsar, (la 1896 părăsește meseria și întreprinde negoțul) Nicolae Răcuciu, tăbăcar, Ioan Roșca, tăbăcar, Petru P. Herța, tăbăcar, Constantin Popa cu Dumitru și I. Popa, Ionaș Herța, Dumitru Țața, Dumitru Bloț Alăman Bloț, Ioan Marcu, aceștia neguțătorii de beuturi spirituoase și mărfuri de băcănie (Coloniale) etc. etc. Nicolae Hociotă, frații Nicolae și Ioan, Tunar, exploatatori de păduri, Ioan Borcea, contabil, Stana I. Roșca, cu fetele Maria și Paraschiva croitorese de haine țărănești, Nicolae Muntean, pantofar, Ilie Popa, Ioan Branciu, Ioan Domnar, Ioan Popa, Dumitru Vulc, Nic. Manasru, Nicolae Hășigan, Dumitru Roman, Ioan Ciuca, Nicolae Jurca, I. Roșca Putineiu, aceștia lucrători (calfe) de tăbăcărie și curelărie, Ioan Milea, calfă o'ariu, Nicolae Beju, Ilie Peligrad, în serviciu la societatea »Oltul« din Brezoiu.

În Tergul-Frului s'au stabilit: Dumitru B. Comșa cu fiul său Nicolae și Ioan Roșca, tăbăcari și curelari; Nicolae Comă, Ioan B. Comșa întreprinzători de meseriile de tăbăcărie și curelărie, frații Dumitru Ioan și Nicolae Ghib și Nicolae Hênsa, neguțătorii și

întreprinzători de meseriile de frîngherie și curelărie, Oprea Drăgălină Const. N. Roșca, curelari, Dumitru Ghib și Dumitru Alămanuș, neguțătorii.

În Horez. Dumitru Hășigan Strîmbu, rotar, Nicolae și Constantin Mișoiu, zidari, și măsari.

În comuna Băbeni, Dumitru Banciu și Ioan Tomoi cojocari.

În comuna Păușești: Nicolae Brînduș, cojocar în Drăgășani, frații Ioan Stan și Sava Nan, neguțătorii, Comuna D. Dădirlat croitoreasă și neguțătoare, Nicolae Peligrad cu fiul său Dumitru neguțătorii.

În Cratova. Ioan Tîmpănar, tapițeria de lux în Slatina Petru Hinciu și Petru Roman, neguțătorii în Caraca Frații Vasile și Ioan Coșa, întreprinzători de meseriile de ferărie și rotărie; Dumitru Roșca Tocană și Dumitru Herța, întreprinzători de meseriile de ferărie și rotărie, Ioan Mosora rotar și Ioan Marcu, neguțător.

(Va urma).

Nicolae Moisin.

De pe valea Almașului.

— Ianuarie 1905.

În 9 Ianuarie st. n. tinerimea română din Almașul-mare a aranjat în sala de învățământ din Almaș, o producțiune declamatorică-teatrală împreună cu cor constătătoare din 13 puncte, al cărei rezultat a fost foarte mulțumitor. Cuvîntul de deschidere l-a rostit junele Ioan Berar. În vorbirea sa acest tîner recunoaște însemnătatea și folosul școlii, căci zice, că poporul almașan, care mai înainte poate nici n'a auzit de teatru, acum de când stă sub conducerea bravului învățător Vasile Idu, prin ascultare și silință a ajuns a se cultiva și lumina așa, că tinerimea a aranjat acum a doua producțiune constătătoare din piese frumoase și pline de învățături.

S'au esecutat cinci piese corale: »Hai Irați«, »Pe crengi de soc«, »Lucefărul sării«, »Susu-i dealul« și »Șezătoarea«, cari toate au stors aplause sgomotoase dela publicul ascultător; între coriști au eselat drăgălașele: Maria Petran, care pe lângă frumsețe dispune și de voce dulce și melodioasă, apoi Anica Stranț, care dispune de o voce puternică și iubitul Nicolae Stranț, tîner isteț, deasemenea posedă voce sonoră și plăcută; e de dorit ca amintii tineri, să și cultive vocea și pe mai departe, ceea-ce cred, că întru adevăr așa se va și întempla.

S'au declamat trei poezii: »Noaptea sfîntă«, declamată de fiicăul Ioan Țap, »Rugămintea din urmă«, declamată de Ioan Igna și »Plugul blăstemat«, declamat de Pavel Cosma cari au succes destul de bine.

Între cîntări și declamări s'au predat trei piese teatrale ș. a. »Otrava de hârciog«, în care cu deosebită pricepere și-au predat rolurile: de învățăcel Nicolae Șuteu și măistorița, cîntăreața Anica Stranț.

Minunat și-a jucat rolul curajosul Vilișca din »Sărăcie lucie« interpretat de Ioan Igna, care în rolul său, vîzînd pe, »mama pădurii«, era gata să moară, fără să fi pupu-pupat o fată. Ioța, cărauș și Iernilă cari au fost roluri principale, le-au jucat harnicii tineri, Petru Suciș și Nicolae Șuteu, dovînd destoinicie și istețime. Rolul de Veselina și iubitul ei Trăilă, l'a predat Maria Petran și Nicolae Stranț, cari prin conversa-

rea despre fițoarea lor căsătorie și cîntul de dragoste dedicat unul altuia părea că te ridică în altă lume, asemenea Ioan Țap, sub numele de Vasile și drăguța Maria Coța, soția lui Vasile, sub numele de Ileană, din drama »Păcate«, cu cea mai mare destoinicie și-au predat rolurile; în schimb au fost rechiemați pe bină și răsplățiți prin aplause frenetice și strigăte de »să trăescă«. Din rolul acestora poporul nostru poate să învețe, cât de tare ne jefuește »jidovul Moise«, care în drama aceasta a fost reprezentat de Ilie Murășan, care împreună cu Sanda, mama pădurii, din »Sărăcie lucie«, predat de George Ilfan, au produs mult ris în public.

Drăguțele fete: Maria Murășan, Anica Igna, Maria Păun și tinerii: Nicodim Igna, Nicolae Văcar și Tănase Corda, deși au avut roluri mai mici, totuși au dat cele mai frumoase dovezi de pricepere și istețime.

Preaonoratul domn protopop, Vasiliu E. Pop, căruia îi zace la inimă binele și înaintarea iubitului nostru popor, prin o vorbire frumoasă, ca cuvînt de închidere, a arătat popoului și tinerilor diletanți, folosul cel mare ce-l aduce biserica și școala, și care folos ni-l arată și producțiunea din vorbă, care precum am zis și la început, a succedat peste așteptare, totodată și-a stăruit la ascultare de conducătorii lor: anume on. domn Florian Petran, paroch și tînerul învățător dl Vasile Idu.

Bina a fost împodobită cu țesături din couună. Măndrele și feluritele țesături încă arătau hărnicia și istețimea femeilor române; astfel familiile, cari au pus la dispoziție acele țesături, merită toată lauda.

Într-g publicul a rămas încîntat de succesul splendid, care este de-a să mulțumi stăruințelor și oboselelor nepr getate ale zelosului învățător Vasile Idu, care își cunoaște chie-marea sa de luminător al popoului.

După producțiune a urmat joc, care a durat cu veselie până dimineața, când on. familii, venite din depărtare, cum și tinerii și publicul din Almaș s'au depărtat cu cele mai dulci suveniruri.

M. O. Sfărășanul.

De la »Reuniunea română de înmormîntare din Sibiu«.

Convocare.

Pe baza hotărîrii luate în ședința subsemnatei direcțiuni, ținute la data de jos, și în conformitate cu dispozițiunile §-ului 14 din statute, se convoacă prin aceasta

a V-a adunare generală ordinară a »Reuniunii române de înmormîntare din Sibiu« pe Duminecă în 23 Ianuarie v. (15 Faur n.) c. la ora 11 a. m. în localitățile »Reuniunii sodalilor români din Sibiu« (strada Bruckenthal nr. 17, etagiu) cu următoarea

Ordine de zi:

1. Presentarea raportului general pe 1904.
2. Censurarea și aprobarea rațiociniilor pe 1904.
3. Eventuale propuneri independente.
4. Autenticarea sumarului adunării generale.

Invităm la această adunare pe toți membrii reuniunii noastre.

Din ședința direcțiunei »Reuniunii române de înmormîntare din Sibiu«, ținută la 24 Ianuarie 1905.

Pantaleon Lucaș,
director.Vlc. Tordășianu,
secretar.

PARTEA ECONOMICĂ.

Economul ca — doctor.

(Urmare și fine)

Altă-dată am văzut pe un econom, că a tăiat cucutele din grădina sa și le ducea cu corfa, ca să le dea la vite. Din întâmplare trecând și eu pe acolo și văzându-l că ce voiește să facă, i am zis, că cucutele sînt veninoase și astfel nu sînt bune pentru nutrirea vitelor. Dar' economul meu nu vrea să mă înțeleagă și a dat vitelor sale cucute verzi, așa după cum le-a tăiat din grădină. Pe semne vitele încă au fost tare flămînde, au mîncat lacome din acelea și astfel s'au îmbolnăvit. Odată numai ce vîd pe economul meu, că fugе cu pălăria în mână după un alt econom, care se pricepea adecă să înțepe vitele de broască grabnică. Noroc, că sosind ajutorul încă la timpul potrivit, i s'au întors vitele bolnave și astfel a putut să scape de daună. De atunci de câte ori mă vede, își aduce aminte de vorbele mele.

Dar' nu numai dela economi, ci chiar și dela păstorii de vite se recere, ca în anumite cazuri mai grabnice să fie și doctori de vite. Păstorii, cum stau ei ziua întreagă în jurul ciurzilor de vite, pot vedea mai curînd, când cutare vită nu rumegă, sau nu mîncă, sau se gată de fătare, și astfel pot să le dea mai curînd ajutorul de lipsă. Eată pentru ce se recere ca și păstorii de vite să fie aleși dintre oamenii cei mai cu frica lui Dumnezeu, mai cunoscători de vite și de boalele acelor.

Pe timpul când se ivesc boale lipicioase între vite, se recere apoi și mai mult dela economi; se recere anume, ca să fie cu o deosebită băgare de seamă că cine îi intră în curtea și grajdul seu, oare nu vine dintr'o curte molipsită cu boală de vite lipicioasă? Că oare n'a mers și el cumva într'o atare curte sau grajd și nu s'a curățit bine mai înainte de-a intra la vitele sale? Că oare cutare vită a sa, pe care o vede tristă și cu pîrul

sburlit, nu este cumva atacată de boală, ca să o despartă îndată de cătră cele sănătoase? ș. a.

Afară de acestea se mai recere, ca economul, când merge pe la orașe sau tîrguri, să nu adune nici odată ogrinji sau nutrețul rămas prin iesle sau pe pămînt după alte vite și apoi să-l dea la vitele lui, de oare-ce se poate întâmpla prea ușor, ca vitele de pe urma cărora s'au adunat ogrinji sau nutrețul, să fi fost molipsite de oarecare boală, pe care apoi o altoim, cum s'ar zice, și la vitele noastre. Chiar și când adăpăm vitele într'un loc străin, spălăm mai întău trocile și vasele și numai după aceea să le adăpăm.

Cu deosebire la nutrirea vitelor se recere, ca economul să fie cu multă băgare de seamă, de oare ce e pe deplin constatat, că din nimic nu se pot bolnăvi vitele așa de ușor, ca din nutreț. Și chiar în privința aceasta greșesc cei mai mulți din economii nostri; greșesc, când dau vitelor nutreț muced, înoroit, sau altcum stricat, de oare-ce prin acela nu numai că se pot îmbolnăvi vitele foarte ușor dar' cele cu vițel în foale, îl lapădă pe acesta ca sigur.

Când rinim în grajd, cu deosebire iarna, să nu lăsăm nici odată și ușa și fereastra deschisă, de oare ce în asemenea cazuri să naște un curent rece de aer, din care apoi vitele îndată se pot bolnăvi. Se nu dăm vitelor pe timpul de iarnă nici odată apă rece, de oare-ce în anumite cazuri și de aceea se pot bolnăvi.

Când vedem, că vitele tremură după adăpat, să le frecăm bărbătește cu sucituri de paie sau fîn, apoi să le alergăm puțin, ca să se încălzească, de oare-ce în asemenea cazuri au căpătat armorariul sau răceala, ear' de cumva vedem, că acela nu le ajută, să le înțolăm și încălzim cu cărămizi calde.

Economul ar trebui să chibzuească tatdeauna și cu privire la povară, ce o pune după vitele sale de lucru, ca adecă prin aceea să nu le prea împovăreze, apoi ar trebui ca să nu prea lungească timpul de lucru în contul od hnei vitelor, de oare-ce prin aceea

încă le poate espune ușor dcosbite-lor boale.

Un econom harnic trebuie să cunoască dintr'o singură privire a vitelor sale, dacă acelea sînt sănătoase sau bolnave; ar trebui să cunoască și presemnele vitelor bolnave, ca astfel să știe și ce leac să folosească pentru tămăduirea acelor. La vitele rumegătoare, rumegatul este semnul cel mai sigur, după care adecă putem cunoaște, dacă cutare vită este sănătoasă sau bolnavă, de oare-ce după-cum se știe, cele bolnave nu rumegă.

Dar' nu numai rumegatul, ci și alte semne ne vădesc vita bolnavă. Astfel starea ei tristă, pîrul sburlit, coarnele mai ca de ca de obicei, ochii roși și tulburi, curgerea balilor ș. a. ne vădesc vita bolnavă.

Acestea sînt câteva din recerintele acelea pe cari ar trebui să le știe fiecare econom, ca doctorul cel mai de aproape al vitelor sale; recerintele pe cari dacă le va ști și aplica înțelepțește și la timpul potrivit, poate să și scape vitele sale bolnave de cele mai multe ori chiar și din gura morții.

Ioan Georgescu.

„Cum și cu ce să ne nutrim“?

— Sfaturi igienice —

disertație citită în o adunare generală a despărțământului Cohalm al „Asociațiunii“,

de George Maican, învățător.

(Urmare.)

Mîncările au să fie cât se poate mai bune în ce privește calitatea, ear' în ce privește cantitatea (mulțimea) trebuie luate cu cumpătare, ca mistuirea să se poată face repede. Nu e bine a mîncă deodată mai multe feluri de mîncări, căci s'a adevărit că „cine mîncă puțin, trăește mai sănătos“ și „cel-ce mîncă puține feluri de mîncări trăește mai mult“, ear' „cel-ce mîncă mult și multe feluri de mîncări, trăește mai puțin și și puținul acela chinuit“.

Din toate aceste se vede, că pentru a da corpului hrana de-ajuns, spre a fi sănătos și tare, nu e trebuință de multe și felurite mîncări, ci decăt mai simple și mai bune. Aci ca la ori-și ce, lăcomia e un rău vrășmaș care te duce de sănătos spre recele mormînt, mai cu grabire ca ori-ce boală.

VESELIA.

— Foița glumeată a „Foi Poporului“. —

Țiganul la coasă.

— Pățanie țigănească. —

Știi cosi mîi Țigane? întrebă odată un Român pe un Țigan. Da cum să nu știu, bade Toadere, că doar' cu coasa în spate am crescut, răspunse Țiganul. Ei bine dacă știi vină mîne la mine la coasă, c'o să-ți plătesc omeneste. O să viu bade Toadere. Țiganul să ținu de vorbă, și a doua zi des de dimineață și intră în curte la badea Toader, cu coasa pe umere. Îmbucata-i ceva prietine? îl întrebă Românul. după-ce adună toate cele trebuincioase pentru cîmp. Țiganul de cum se îmbuce ceva, dar' nici seara nu cinase nimic, cu gîndul că o să trăiască destul de bine a doua zi la badea Toader. Cu toate aceste fiindu-i rușine să spună, că este flămînd așa de dimineață și crezînd că va putea răbda până la ameazi, răspunse așa cam cu gura jumătate:

— Apoi de, bade Toadere tot am mai îmbucat câte ceva. Nu-mi-e tocmai foame. Badea Toader cu gîndul la lucru, cum era, nu-l mai întrebă pe Țigan, ci luînd fedeleșul cu apă în toporiștea coasei, porni cu pași repezi spre cîmp cu lucrătorul după el. Cum ajunseră la iarbă, să și apucară de coasă. Românul care mîncase bine înainte de a veni Țiganul la el, trăgea cu coasa, știi colea, cu nădejdea, bietul Țigan însă trăgea și nu prea, ca omul care nu se prea simte cu vlagă la inimă. Mai da el cu coasa, cât da; se mai oprea din când în când și se uita spre sat, să vadă nu cumva vine cineva cu mîncare, mai înghițea câte o gură de apă din fedeleș, cu gînd să-și înșele stomachul, dar' înzadar, căci foamea creștea din ce în ce, și mațele îi coroiu de-ți era mai mare mila de el. Așa cu chiu cu vai o duse coasașul nostru până cătră ameazi. Când colo la ameazi, ce-i trăsni prin minte Românului.

— Mîi prietine, vîd că 'ți-i foame, căci tot mereu dai roată pe lângă fedeleșul cu apă. Știi ce-am gîndit eu. Am ceva de

lucru acasă și te-aș lăsa pe tine să isprăvești ce mai e de cosit, căci și așa, nu e nu știu cât. Acum de ameazi n'am pe cine-ți trimite de mîncare, dar' deseară de vei isprăvi iarba până în capăt, să știi că o să-ți dau cină, cum n'ai văzut de când ești. Devla, devla, da rău te mai saturi și cu coasa, gîndi bietul Țigan în gîndul seu. Cu toate acestea însă fiindu-i rușine să spue, că n'a mîncat nimic de a doua zi dela prînz, să învoi cu vorbele Românului și făgădui, că până seara va isprăvi earba de bună-seamă. Și horso, horso, și mai iute și mai încet și mai pe zorite și mai pe hodinite, destul că coasașul nostru făcu ce făcu, și colea pe înserate când încep prepelițele a cînta de culcare, iarba era cosită. Hei, de muncit acum am și muncit, se mai vedem și de hrănit, zise Țiganul oftînd odată din greu, și luîndu-și coasa și fedeleșul Românului, porni cătră sat. Și pîș, pîș, pîș, colea pe înoptate cum se cade, când își slobod oamenii câinii din lanț, ajunse flămînd ca vai de capul lui, la casa lui badea Toader.

— Bun găsit bade Toadere! grăi bietul

Feriți-vă de acest lucru, căci și sfânta scriptură zice: „în mâncările cele multe va fi slăbiciune și nesațul va veni până la îngreșare, pentru nesaț mulți au perit, ear' celui înfrânat 'i-se va adăoga vieață.

Să nu mânânci nici-odată fără a avea poftă, căci nu poți avea folos decât de ceea-ce mânânci când 'ți-e toame și bei când 'ți-e sete.

Punându-te la masă să mânânci încet și să stărâmi (mesteci) bine cu dinții mâncarea. Nu te grăbi la mâncare înghițând bucături mari, căci aceasta e foarte stricacios. Nutremintele nemestecate bine, slăbesc stomachul foarte, mult. Chiar și cei cari nu au dinți buni pentru a încunjura atâtea boale de stomach, ce aduc moartea prea de timpuriu e bine a tăia mărunt cu cuțitul nutremintele și peste tot să mânânci numai ceea-ce e mai ușor de mistuit.

Să ne ferim de-a ne nutri cu mâncări prea calde, căci aceste — sunt tare vătămătoare, slăbind organele mistuirii.

As-menea sunt stri ăcioase și mâncările prea răi. Ne vom feri și de aceea ca să nu mâncăm, după o mâncare rece una caldă sau din contră după una caldă alta rece, căci prin aceste schimbări nu-ți poți închipul ce rău ne facem atât stomachului, cât și dinților din gură.

Mâncarea să o luăm totdeauna la un timp anumit, ca să aibă stomachul răgaz de a mistui bine.

Dela o mâncare până la alta să fie timp de vre-o 5-6 ore. Nimic mai stricacios. ca a-ți îndopa stomachul mereu și afară de timpul hotărât pentru masă.

E stricacios și aceea, că azi mânânci la oră și mâne la altă oră. Cine ia masa regulat, la același timp zi de zi trăește mult și sănătos. În privința aceasta un mare învățat zice: „scoală-te la șeasă, prânzește le zece, cimează la șeasă, culcă-te la zece și vei trăi ani de zece ori zece“.

Mulți sunt de părere că după masă e potrivit a face preumblări de o oră cel puțin pentru a înlesni mistuirea. Alți însă deși știu aceasta regulă, mai bine să pun la culcare după masă, decât să o țină și credeți-mi că cești din urmă de loc nu greșesc, pentru-că acesta e dela natură rînduit.

Copilul mic după-ce sugă, adoarme, animalele după mâncare să culcă, dovadă că în decursul somnului mistuirea se face foarte ușor și regulat.

Țigan, lăsându-și pe prispă lucrurile din spate. Bun sosit prietinel! Dar' mai poți mai poți?... Poștește înlăuntru, să mai vedem și de-ale gustării, că doar a fi vremea.

— Vremea zău! răspuse Țiganul scărpinându-se după ureche. Numai vezi de-mi fă ce 'mi-i face, bade Toadere și dă-mi ceva de-ale gustării, că de abia te mai zăresc de flămând ce sînt. — Acum o să ne punem la masă, numai să se încălzească puținel bucatele, că nevasta le trasese mai odinioară dela foc. Dar' dacă ești așa de flămând, eată prietine prunele cele și mămăliga, care a rămas dela ameazi. Mai îmbucă din ele, până se vor încălzi cecelealte bucate.

Ce era să facă bietul Țigan? Se așază cu toată nădejdea pe prunele numai pe jumătate coapte și pe mămăliga dela ameazi, și flă-i, dă-i pân' le-a hăpăit pe toate. Cina tot nu era gata.

Știi ce prietine, a început iarăși hoțul de Român. Ean' vezi și cu oala cea cu lapte acru și cu coaja asta de pâne uscată, că poate

Mistuirea se face totdeauna mai bine când mintea omului e liberă, adică când creurul nu cugetă nimic. Pentru aceea obiceiul de-a ceti în decursul mesei e foarte stricacios. Asemenea mânia înaintea, în decursul, ori îndată după masă slăbește și îngreunează mistuirea. Cui nu 'i-e cunoscut, că o mamă care dă țiță copilului seu când e aprinsă de mânia și-l bolnăvește de boalele cele mai rele.

E primejdios a mânca înfierbântat, pentru aceea mai întâiu trebuie, să te odihnești fiind ostenit, și numai apoi să te pui la masă. De nici o mâncare nu are omul folos, că de aceea pe care o mânâncă încunjurat de o societate veselă.

(Va urmă.)

Pădurile din America-sudică.

Despre pădurile din America de meazăzi dl G. Coșbuc face în „Albina“ din București. (Nr. 48, din 1904) următoarea frumoasă descriere:

Dacă ai putea cuprinde cu o privire, de sus din văzduh, toată întinderea de păduri uriașe cari acoper întreaga Americă-sudică, dela stepele Venezuelei până la bărganurile dela Buenos-Aires, ai avea o priveliște uimitoare. Complexul acesta de păduri este cel mai mare de pe pământ și cuprinde un loc de 124 de ori mai mare decât suprafața României. O singură pădure! Ea e tăiată în toate direcțiunile de riuri uriașe, așa de uriașe, încât mulți dintre afluenții lor de mâna întâia și de-a doua întrec în mărime Dunărea

Acest codru enorm are tot felul de copaci. De obicei pădurile dela tropi se deosebesc de altele prin amestecul curios al copacilor. Lucru care se vede în Europa bună-oară, că aceași pădure e alcătuită numai din același soi de copaci, și deci se vorbește de o pădure de fag, de stejar, de brad — acest lucru e necunoscut în pădurile dela tropi. Par'că același copac nu suferă lângă el pe altul. De aici o nesfârșită variațiune, după felul copacilor. Lângă unul care abia înflorește vezi altul cu fructele coapte, dincolo unul cu fructele abia născute, altul acum înverzește.

Riurile sînt singurile căi de comunicațiune prin păduri. Pe malurile

lor sînt sate, la depărtări enorme unele de altele, și pe unde e loc pe maluri trăiesc cu sutele de mii boii, caii și cătării avere a nimănu, ducând o vieață foarte primejdută. Cu milioanele trăiesc în stare sălbatică aceste animale pe nesfârșitele bărganuri și pe stepe, și ajung astfel și prin păduri dealungul riurilor până pe la izvoarele Orinocului. Dar' aici sînt vecinic hărțuite de jaguarul negru, cel mai mare și mai iubitor de sânge dintre neamul trigrilor. Dureroasa pierdere a unui căne frumos care ne însoțise prin păduri, într'o noapte când am poposit pe malul unui riu, ne-a făcut ca la întoarcere, peste două zile, să poposim anume noaptea tot în același loc în nădejde că vom găsi cănele, deși bănuiam că a fost sfâșiat de un jaguar. Intr'adevăr peste noapte am auzit foarte aproape de cortul nostru urletul fioros al unui jaguar, pe semne era tot același care ne măncase cănele. Fiindcă nu puteam dormi și trebuia să veghiem la focuri toată noaptea, am stat de vorbă cu călăuzele noastre, cu Indieni, întrebându-i ce știu ei despre jaguar. Intre altele ne-au spus, că jaguarii de multe ori se rătăcesc în umblarea lor după pradă, și ajung în locuri așa de neștrăbătute ale pădurii, printre tufizuri și liane în cât nu mai pot eși, și neavând puțința de a se mișcă pe jos trăesc până la moarte pe copaci pustiind maimuțele.

Lianele și alte plante agițătoare se întind pe jos și se sue pe copaci formând neștrăbătute ziduri, tot așa tufizurile mărunte, încât nu e cu puțință să se strecoare printre ele nici animale mici, ca pisica. E un haos de tulpini, de coarde, de crengi, de tufe, împleticite în toate chipurile, și aceasta ține pe întinderi enorme, poate sute de kilometri într'una.

Dela insula de Diamante pe care Indienii Zambos cultivă trestie de zahăr, scoborând pe Orinoco, ajungi în locuri înspăimântătoare prin sălbatică frumșeții lor. Riul cel uriaș își strămtează albia până la 300 de metri și curge câteva zeci de kilometri într'o linie dreaptă de tot, ca un canal.

putu stăpâni, trebui să-și dea la iveală focul dela inimă și zise:

Vai ce bucate bune!
Da nu le-a-ți știut pune,
Întâiu plăcintatele
Apoi purcelatele,
Și-apoi să fi zărut,
Cui drac ar fi trebuit!...

Muerea beutoare.

Com. de A. Arons.

A fost o fată mare
Beutoare tare
Ea s'a măritat
Bărbatul 'i-a sămănat
Cănepă 'n holda din sat.
Vântul t'ătea
Ploaia ploia
Cănepa ereștea
Pe ea guta o lovea,
Și când acestea vedea
Foarte rău se năcăjea
Și cătră bărbat grăia;
— O bărbate bărbăte
Când cănepa sămănași
Mare grije 'n min' băgași
Ear' bărbatul începea

De amândouă părțile pădurea vine până în mal, și este asemenea unor uriașe ziduri. Parc'a-i fi într-o cheie de munți. Copacii cendrela și demantus se ridică înspăimântor de înalți, încât cei mai înalți brazi la noi sunt tufiș pe lângă ei, și deși și întunecați, de par'că pădurea întreagă să prăvălește în riu. Văzduhul era plin de flăminji și de alte paseri de apă, cari întunecau lumina zilei cu mulțimea lor. Sub poala înfricoșatelor păduri pe mările nispoase se găsește fără excepție în tot dealungul riuului un șir nesfârșit de tufăriș foarte des, înalt c'am de un metru și jumătate, așa că seamănă cu un gard viu de o lățime de mai mulți metri. Regulat la îndreptări mari, gardul acesta are deschizături în șch p de poartă. Acestea sunt negreșit făcute de animalele mai mari din pădure, ca să poată ajunge la riu. Prin ele vezi eșind, mai ales în zori și seara sau amurg, tigroaicele cu puii, rapiri și un fel de mistreți, ca să se așeze. De pe mijlocul riuului, din luntrii, îi vezi neconținut cum răsar pe aceste porți, și de multe ori ai bucuria să urmărești cu ochii câte o jumătate de chim cum merg pe malul riuului, că dacă le neliniștești cu trecerea luntrii ori cu strigăte, ele nu încearcă să rupă gardul acela cu sila, ca să se ascundă, ci se duc încet pe mal până la cea mai apropiată deschizătură și dispar în pădure. În cele 74 de zile, cât am călătorit pe riu, am avut de nenumărate ori ocaziunea să ved această priveliște, și totdeauna un farmec nou. Ies din pădure, ori ca să bea, ori ca să se scalde, ori ca să pescuiească, fel de fel de animale uriașe și curioase ca făptură și ca frumusețe a colorilor strălucitoare. Une-ori lucrurile se petrec în liniște, alte-ori cu șgomot, când vre-un tigru atacă animalele ori când se ivesc dușmăni între ele. Betele făpturi se adună după neam, se observă, se pândesc și sunt tot pe pază. Mai ales viețușbuciu mată duce capebasul sau porcul de apă, căci pe uscat îl pustiesc tigrii ear' în apă crocodilii. Pe lângă toate bietul fuge așa de greoiu, încât mai de multe ori am gonit turmele lor, și am prins câte unul din turmă. C. Coșbuc.

Cătră ea a cuvânta;
— Nu fi mândră năcăjită
Că am coasă ascuțită
'Ti-oi cosi cânepa
Și 'ti-oi tocmi inima
'Ti-oi lega la cap chindeu
Te-oi duce la fâgădău
Să bei cu cupa și păharul
Să-ți stâmpəri boala și jarul...
V. i bea 5 cupe de vin
Și-i fi cu voia deplin
Oam nii cari te-or vedea
Cătră mine-or cuvânta:
— Ferice de tin' luane,
Că muerea tat tot doarme
Eară când se pomenește
Ea la fâgădău grăbește
Ear' furca săraca
Strigă întruna după ea:
Haid acasă jupăneasă,
Că nu ai mălai pe masă
Nice lepedeu pe pat
Nici cămașă pe bărbat
Da de tine 'ti-ai uitat
Că-ți conciu după cap
In trei băte ridicat.

SFATURI.

Comunicate de G. Malcan, inv.

A căpătat pe te marmura? nu o rade cu cuțitul căci mai tare o strici; ci freacă o bine cu o vată muiată în o materie făcută din topirea la foc a 125 grame ceară galbină și 32 grame rădăcină de plantă (orcanetă pulverisată) strecurată apoi prin o pânză să mai adaugă 125 grame terebentin (terpentin) mestecând până se răcește.

*

Aveți marmură, care stă în aer afară ca statui etc. și sunt petate? spălați le cu multă apă și apoi cu o perdea și apoi cu o amestecătură din 1 litră apă și 30 grame spirt de sare (acid clorhidric) pe urmă spălați-le ear' cu multă apă.

FELURIMI.

Din ce constă corpul omenesc? Un medic englez 'și-a publicat nu de mult rezultatul esaminărilor și experimentelor sale. După observările lui, corpul omenesc constă din 13 (numărul nefericit!) materii, dintre cari cinci sunt gazuri, ear' celelalte opt materii sunt compacte.

Afară de materiile gizoase, care sunt în corpul omenesc și cântăresc 51 ch'gr., mai sunt în corpul omenesc 22 ch'gr. cărbune, 80 grame fosfor, 100 grame pucioase, 45 grame fier și alte multe. După cum vedem omul e o apotecă întreagă, o apotecă, care ar putea să poarte numele: Apotecă la numărul 13. Glg.

*

Dorm peștii. După multe observări s'a constatat, că o parte din pești dorm, o parte însă nu dorm, sau cel puțin nu sunt în o stare, care seamănă cu somnul celorlalte animale. Din pești de apă dulce și de mare cei mai mulți dorm, numai peștii de aur (cu solzi galbini), aceia nu dorm. S'a observat însă, că și aceștia stau la anumite intervale așa de liniștiți, încât ai crede că dorm. Poate că acesta le e somnul lor, dar' cum se apropie ceva de ei, imediat încep a înota prin apă. Să crede deci, că la pescuții aceștia nu înceată funcțiunea ochilor, a vederii.

Unii pești dorm noaptea, dar' în general nu au vreme regulată pentru durmire. Glg.

4 cărți cu 1 coroană.

«Călindarul Poporului» pe 1905.
Biblioteca »Foi Poporului«, Nr. 123:

»Nichita Balica«
»Doine și strigături«
»Povești«

toate la oaltă costă numai 1 coroană și porto 10 bani.

Prețul lor se poate trimite de odată cu abonamentul la »Foaia Poporului«.

Nr. 4 din Biblioteca »Foi Poporului«: »Pomăritul«, de Justin Sohorca, inv. apare în curând.

Invitare de abonament.

Cu încheierea anului 1904 »Foaia Pop.« 'și-a încheiat 11 ani al vieții sale. Cât a contribuit ea în acest restimp la luminarea poporului nostru, la cultivarea lui, la întărirea credinței strămoșești și iubirii de neam, au apreciat-o bărbai de valoare și toți acela, cari au urmărit mersul ei falnic și românesc.

Ca un steag falnic s'a ridicat ea în mijlocul poporului nostru și ca o stea strălucită 12 ani, ducând săptămână de săptămână, fără întrerupere, lumină, învățătură, sfaturi și îndemnuri bunc în casele modeste ale tubțiilor noștri fărăni meseriași și tuturor, cari au cetit-o. Și în calea ei călăuzită a fost »Foaia Poporului« de iubirea de neam, de biserică, și de limbă, pe cari le-a ocrotit și apărat din toate puterile și pe toate căile tertate de lege, arătând că și poporul nostru românesc este vrednic a sta alături de alte popoare din patrie și din străinătate.

Devisa sau cuvântul ei de îndreptare a fost: Înainte! Înainte pe cale dreaptă, cinstită, cu muncă stăruitoare și iubire caldă de neam — deviză, care trebuie să o urmeze și poporul românesc peste tot.

Cu această deviză a intra »Foaia Poporului« în anul nou 1905, în al XIII-lea an al existenței sale în luptele, ce o așteaptă și cu aceeași rivă de a lucra fără preget, ca și până acum, pentru binele și înaintarea poporului românesc.

Basai pe aceste rugăm pe toți a ne ajuta în lucrarea noastră și a abona și lași foaia între prieteni și cunoscuți.

Abonamentele sunt următoarele:

Pentru Austro-Ungaria:

Pe un an întreg 4 cor.
Pe o jumătate de an 2 cor.

Pentru România, Bulgaria, Rusia și America:

Pe un an întreg 10 franci (tot)
Pe o jumătate de an 5 franci

Pentru a pute ține bună rânduială, onorații abonați, vechi și noi, sunt rugați a băga bine de seamă la următoarele:

Pe timp mai scurt nu putem primi abonamente, nici dela alt termin, decât pe o jumătate de an, sau pe un an.

Pentru înlesnirea trimiterii abonamentului, la numărul trecut am alăturat mandate postale, de cari ne rugăm a se folosi vechii abonați.

Administrațiunea
»Foi Poporului«.

Știri econ., comerc., jurid., industr.

Roadă Ungariei în 1904, Oficiul statistic ungar a publicat datele despre roadă bucatelor în 1904 în Ungaria. După aceste date s'au produs în Ungaria (afară de Croația) măji metriche: 37,306.111 grâu, 11,146.126 săcară, 10,867.645 orz, 9,111,734 ovės, 15,087.567 cucuruz, 30,045.328 crumpene.

Cluma porcilor băntuie în măsură mare în Sârbia, așa că abatorul (tăietorul) din Belgrad a fost închis pe două luni. Neguțătorii de porci se tem, că guvernul Ungariei va opri aducerea porcilor sârbești în Ungaria.

Prinderea iepurilor Ministerul de interne face cunoscut, că prinderea iepurilor cu mâna sau cu câni e oprită. Cei-ce vor comite aceasta, vor fi pedepsiți.

Dela „Reuniunea rom, de agricultură”. După-ce cu numărul din urmă am încheiat raportul general pe 1904 al „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiiului, estragem din partea specială următoarele date:

Membrii reuniunii. Numărul membrilor în 1903 au fost: Fundatori 2, onorari 1, pe viață 12, ordinari și ajutători cu locuința în comunele comitatului Sibiiu 661, în afară de comitat 61, întotdeauna 737.

Averea reuniunii a fost de 311,99 cor, 20 bani. Starea din 1902 a fost de 10.873, așa dar crescământul e de 526 cor. 20 bani.

Colecțiunile reuniunii se compun din 25 de bucăți, unelte și aparate agricole.

Budgetul pe 1905 e proiectat la intrate cu cor. 2110, la eșițe cu 1936, rămânând astfel un excedent de 174 cor.

Dare de seamă și mulțumită publică.

Din Mediaș.

Cu privilegiul sf. sărbători, întru aducerea aminte de Nașterea Domnului nostru Isus Christos, ca să causăm o mângăere ărinților și să facem o mică bucurie băeților dela școala română gr.-cat. din loc, am apelat la ajutorul următorilor Preac. orași domni și doamne și au contribuit:

M, Guggenberger 3 cor; Ioan Moldovan, protopop, Alexandru Dopp, Victor Muntean, Petru Cosciuc, Ráczky, hotelier, doamna Dr. Kein, N. N., Dr. Novák Rezső, not. publ. câte 2 cor.; Maria Maukesh, N. Pfundner, Mihailă Po oviciu, Atanasie Popoviciu, Stan, N, Wendler, Grünfeld, Mendel, H. E., Hochea, executor, Boier și H. Tolberth, câte 1 cor.; Dr. Dionisie Roman, 1 cor. 20 bani; Bartha, 60 bani; Buresch, 30 bani; N. N. 20. bani; Gligor Lajosné, 40 bani; Graef 40 bani; Oberth 50 bani; laolaltă 34 cor. 60 bani.

Preaspectata d-na Iuliana Manasie Popoviciu a dăruit 4 șurțe pentru patru fetițe sărace; preaspectata d-nă Michailă Popoviciu, ne-a dat mână de ajutor la pregătirea șurțelor în număr de 16, ear' gentila D-șoară Nelli Moldovan, a arătat mare zel întru aranjarea cadourilor și împodobirea bradului. Din suma de 34 cor, 60 bani s'au spesat:

Cărți din librăria Semin. gr.-cat din Blaj, în preț de 16 cor. Material pentru șurțuri și năfrâmi 9 cor. 46 bani; ear' restul până la 34 cor. 60 bani, s'a spesat pe mere, nuci, zaharicale, cu cari s'a împodobit bradul. Distribuirea darurilor s'a făcut în fața unui număr public în ziua primă de Crăciun, în biserica gr.-cat. din loc.

Ne ținem de sfânta datorință a mulțimi în numele copiilor școlari marimimoșilor contribuenți. Bucuria copiilor și mângăerea bătrânilor servească de toată mulțumita.

Mediaș, în 11 Ian. st. n. 1905.

Mărioara Dopp.

Irina Cosciuc.

Din Căpâlna.

Cu multă plăcere aduc la cunoștința onoratului public, numele acelor on. domni, cari au luat parte la producțiunea teatrală-declamatorică, — aranjată de tinerimea română din Căpâlna, cu ocaziunea sfințirii bisericei (8/21 Noemvrie c.), și cari au binevoit a solvi taxele de intrare, eventual și alte sume ca suprasolvire. Acei domni sunt următorii:

Sergiu Medean, protpp., Sebeș, 10 cor; N. N., Gurariului, 20 cor; Ioan Florian, notar cercual, Laz, 14 cor; S. Ianculecu, notar, Șugag, 10 cor; N. N., Săscior, 10 cor. Nic. Hința, paroch, Sebeșel, Georgiu Perian, par., Șugag, și Petru Cucuian, paroch, Loman, fiecare câte 5 coroane; Ilie Moga, paroch Laz, Alexandru Hința, pictor, Sebeșel, N. Halalai, notar, Săscior, Octavian Berghazan, notar Loman, Nicolae Stancu, inv. Loman, Ioan Dobre, inv. Deal, Ioan Pavel, inv. Lancrâm, N. Todor, funcționar, Sebeș, Teodor Ciuchendea, inv. Șugag, Ioan Bogdan, Șugag, Iacob Sbu- chea, Căpâlna, Alexe Sêrbu, Apoidul-Superior, Precup Stancu, Ioan Racabeu, și Simion Sbu- chea, toți din Căpâlna, Maxim Colham, Săscior, Macarie Breaz, Gligor Miti și Pavel Cătană, toți din Laz, Nicolau Miclăușiu și N. N., cojecar, ambii din Șugag, Gligor Stan u, Loman, fiecare 4 coreane; Traian Faur, Laz, 3 cor; Georgiu Gligor, inv. Șugag, 2 cor, 50 bani, Augustin Dura, inv. Săscior, 2 cor. 40 bani, Ioan Dura, paroch Deal, părintele Ioan O rean, Cunța, N. Bendorfean, cand. de notar, Săscior, Aron Rîurean, inv. Laz, Vasile Zdrenghea, inv. Petrifalău, Alexandru Duvlea, inv. Sebeșel, Ioan Oancea, inv. Rêhău, Eliseiu Colhon, Laz, Nicolae Roșca, Petru Roșca, Ioan Cioca, Vasile Co- man, Ioan Florea, Dumitru Dura, Nicolae Oprean, Vasile Bădăla, toți din Deal, Const. Vlad, Loman, Michailă Miti și Nicolae Faur, ambii din Laz, Marina Barb, Ioana Bucur, Nicolae Bogdan, toți din Șugag, Antonie Bodea, Căpâlna, Ana Bogdănel, Șugag, N. Morar, și George Groza, nmbii din Săscior, fiecare câte 2 coroane.

Suma totală a fost 218 cor. 90 bani, din care substrăgându-se spesele de 77 cor. au mai rămas 141 cor. 90 bani, bani gata, care sumă s'a predat episcopiei bisericești, spre a o întrebuința pentru înfrumșetarea bisericei.

Tuturor acest oron. contribuenți, cari eu așa frumoase sume au contribuit pentru scopul măreț al înfrumșetării săracei noastre biserice, le exprimăm și pe această cale mulțumita noastră.

Căpâlna, 6/19 Dec. 1904.

Aron Crăciun,
epitrop

Ioan Păcală,
invetător.

CRONICĂ.

Pom de Crăciun. În spre seara de ajunul Nașterii Domnului, conducătorii școlii gr.-cat. din Sibiiu, au procurat mare bucurie co. ililor de școală prin facer. a unui pom de Crăciun pe seama acestora. La aranjarea pomului, obiceiul după-cât știm, acum de prima dată făcut la aceasta școală și-a dat sucursul îndeosebi familia dlui protopop Nicolau Togan. La inițiativa și stăruința dînsului s'a aranjat întreaga afacere lăudabilă, spre care scop s'a emis o colectă între parochienii mai cu dare de mână, colectându-se suma de circa 60 cor. Doamna protopopeasă cu fiica d-sale d-șoara Silvia au împodobit admirabil pomul cu toate bunătățile, zaharicale, poamei colaci etc., încât a făcut impresiune plăcută, nu numai asupra elevilor, ci și a publiculu, întrunit.

Distribuiri darurilor i-a pr mers câteva colinde și declamări bine executate de elevi, conduși de zelosul învățator Romul Botezan urmând apoi o vorbire frumoasă rostită de dl protopop Togan la înțelesul elevilor despre însemnătatea pomului și a sărbătorilor Nașterii Domnului. După aceasta cetindu-se numele donatorilor în favorul pomului, se face distribuirea, la care pe lângă d-na protopopeasă și fiica d-sale mai ajută și domnișoarele Stoița și Banea, împărțându-se toți elevii — pe lângă victuali cu recuise de școală, elevelor și carpe (năfrâmi de cap), oglin- dându-se pe fețele tuturor, bubucuria și mulțumirea sufletească, ce o simt. Terminată distribuirea, dl protopop mulțumește în numele elevilor contribuenților și participanților, după care declară festivitatea încheiată.

Un asistent.

Emigrările în Noemvrie. După rapoartele oficioase în luna Noemvrie a. tr. au emigrat din Ungaria 17.444 de persoane, cu 9817 mai multe ca în Nov. 1903. Cele mai multe pașapoarte s'au scos în comitatele Sibiiu (682) Brașov, (675), Târnava-mică, (664) Alba-inf., (722), Târnava-mare, (762) și Torontal (926). Din emigranți cei mai mulți s'au dus la America și România.

Ciocnire de trenuri. În Anglia la Darfield s'au ciocnit în una din nopțile trecute două trenuri și ce e curios, că după ciocnire un tren de marfă s'a ciocnit cu risipiturile celor două trenuri și s'a primejduit și el. Sînt în total 20 morți și 8 răniți.

Metropolit bătăuș. Din Belgrad se știe că în rezidența metropolitului din Belgrad s'a întemplat o bătaie. Protopopul Iakovievici a cerut audiență la metropolitul Inocentie, rugându-l să-l mute în altă parochie. Metropolitul s'a purtat foarte aspru cu protopopul, și i-a strigat să iase afară din casa lui. Atunci protopopul i-a strigat și el: Casa asta nu este numai a ta, ci și a mea. Inocentie l'a înfășcat atunci pe protopop, acesta s'a opus și astfel sfințiile lor s'au încăerat la bătaie, până-ce au fost despărțiți.

Despărțământul Cohalm al „Asociațiunii” s'a constituit de nou în 10 Ian. c. fiind de față ca delegat dl Ioan I. Lăpădat. La adunarea de constituire au luat parte mare mulțime de oameni, preoți, învățatori și țărani din 17 comune, S'a ales comitetul despărțământului, în frunte cu părintele Ioan Berean, ca director. S'au făcut mai mulți membri noi, între cari George Mircea proprietar în Cața, membru pe viceață. Adunarea a decurs cu mare însuflețire. La sfârșit dl profesor Ceortea din Brașov a ținut o frumoasă preleger, cu ajutorul Schiopticionului.

Adese-ori sînt, mai cu seamă la privați, în adevăr necunoscute izvoarele bune de procurare. Fiind acum lipsa de lumini pentru biserici, cu deosebire în postul Paștilor, mai mare, credem, că stimaților noștri cetitori le va fi plăuț dacă le recomandăm o firmă în aceasta brânșă cu putere de pre tațiune, cunoscută în general și bine apreciată; aceasta este firma Gustav Meltzer, fabrică de lumini și săpun în Sibiiu.

Fond de stipendii pentru viieri. Secretarul „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiiu”, dl Vic. Tordășianu, cu considerare la daunele cauzate viierilor noștri prin „filoxeră”, „peronospora” și alte flagele, ce amenință cu distrugere viile și cu ele și bunăstarea multor proprietari, și cu considerare la chiamarea, ce și Reuniunea noastră agricolă o are de a afla căile și mijloacele de sanare, din privilegiul onomastice sale a pus temeiul unui fond cu cor. 5 din care să se împie la timpul său un stipendiu unui tiner pentru a se desăvârși în viierit. Tot d-sa din privilegiul împlinirii aniversarului al 14-lea, de când ocupă postul de secretar al numitei Reuniuni, a mai dăruit aceluiaș fond cor. 95 ajungând astfel fondul la cor. 100.

Rugăm pe onorații și iubiiții nostri cetitori, cari nu 'și-au înnoit încă abonamentul, să se grăbească a-l înnoi în curând, ca să nu fim siliți a le opri trimiterea foii.

Nr. 4 A apărut nr. 4 din Biblioteca »Foil Poporului« cu titlul Pomaritul, de vrednicul învățator Iustin Sohorca. Prețul 20 bani, (și porto 5 bani)

Am arătat în nr.ii din urmă ce mari foloase aduce pomaritul și am zis, că ar fi foarte bine pentru noi, dacă ne-am ocupa cât de mulți cu acest ram economic. În cartea dlui Sohorca se dau în formă de dialog, sfaturi și îndrumări foarte bune în privința aceasta și de aceea o recomandăm onor. nostri cetitori.

Casuri de moarte. Luni în săptămâna aceasta a răposat în Rășinar bătrânul econom Coman Borchină, în vârstă de 80 de ani. Răposatul a fost tatăl tinărului și regretatului doctorand, Șerban Borchină, răposat acum 6 săptămâni în București în urma inveninării de sânge provenite dela un cadavru, ce l-a secat. Tinărul Borchină 'și-a făcut studiile în Sibiu, apoi a trecut în București, unde s'a înscris la facultatea de medicină și unde a avut a lupta cu mari greutăți materiale. El a fost iubit mult de toți colegii săi, ceea-ce s'a văzut din înmormântarea, ce l-au aranjat-o aceștia. Si pe când era să-și vadă Șerban Borchină ajuns scopul, de-a fi un membru folositor al societății, cruda moarte l-a răit, ear' acum l'a urmat bătrânul său tată Coman, lăsând în jale adâncă și dublă pe toți ai săi.

— În Budapesta Alexandru Mohay, secretar de stat, a răposat săptămâna trecută. Mohay a fost ales ca deputat în Alba-Iulia și mai nainte fusese avocat în Alba-Iulia, de când îl cunosc mulți și dintre Români din acele părți. Mohay a fost de 56 de ani.

— În Făgăraș a răposat după lungi suferințe Kapocsány Mor, vicespanul comitatului Făgăraș, despre care se zice, că a fost de obârșie Român din satul Copăcel. Oare acum în locul lui nu s'ar putea alege de vicespan un Român?

Contele Iuliu Szapáry, fost ministru president al Ungariei în 1890-92 a murit în Abbazia. Ca ministru el a fost împotriva legilor politico-bisericești și a fost mai puțin șovinișt, ca soții săi.

Al 61-lea! Cassariatul »Reuniunii române de înmormântare din Sibiu« a solvit zilele aceste ajutorul statutar după răposatul membru Ioan Poplăcean, fost ziler.

Acesta este cazul al 61-lea de moarte în sinul Reuniunii române de înmormântare.

Convocare. Reuniunea de înmormântare din Cincul-mare invită membrii la adunarea generală, ce se ține în 28 Ianuarie st. n. a. c. în sala școlii gr.-or. din lo. pe baza § 13 din statute, — cu următoarea: Program: Raportul comitetului. — Consuarea rațiociniului — Explicarea statutelor. — Procurarea unui drapel. — Stergerea pomenilor. — Deciderea numărului până la cari pot fi primiți membrii noi. Eventuale propuneri. Din ședința comitetului reuniunii ținută în 15 Ian. 1905. Emil Mandocă, președinte, Dionisie Stanulețu, secretar.

O femeie hoată. Din Daia Română ni-se scrie, că acolo o femeie s'a îmbrăcat în port bărbătesc și în o noapte a furat din grajd calul unui om. Casul s'a dovedit cu martori.

Nou născuții și morți. În luna Nov 1904 în într. agă Ungaria s'au născut 57.125 de copii și casuri de moarte au fost 39.263. Așadar' sporul natural a fost de 17.862.

Școalele de grădinarit din Baja, Lőcse, Nagybocksó și Turda cu începere din anul acesta vor avea cursuri de doi ani; își vor susține însă și pe viitor direcția practică cu privire la școala de pomi, pomarit, grădinarit pentru bucătărie și grădinarit de lux (florarie, etc.) și vierit.

George Gapon, preotul rusesc, conducătorul mișcării lucrătorilor ruși, despre care vorbim în alt loc al toaiei noastre, este fiul unui țeran din Poltava. El de tinăr s'a interesat de soarta muncitorilor. Nu de mult a organizat pe muncitorii din Moscva, din care cauză a fost osândit cu scoatere afară din oraș, dar în urma morții lui Plehve sentința aceasta nu a fost dusă în deplinire.

Acum el se află în Petersburg în truntea muncitorilor, cari îl iubesc foarte mult 'și-au cea mai mare încredere în el.

A apărut din Biblioteca »Asociațiunii« Nr. 18: Regulele ortografice stabilite de Academia română în anul 1904. Prețul 10 bani.

Un băiat român, ortan, în vârstă de 14 ani, sănătos, bine făcut și isteț ar voi să între ca ucenic la un faur, lăcătuș sau măcelar. Cei-ce au lipsă să se adreseze la dl A. Săărea în Băița (Hunyad-Boicza).

Pelagra. Din părțile Clujului ni-se scrie, că în câteva comune mai cu seamă românești din comitatul Cojocnei și Solnoc-Dăbâței s'a ivit boala pelagra. În comuna Cătina au murit 8 oameni de aceasta boală. Se știe, că pelagra e cauzată cu deosebire de nutrirea cu făină de cucuruz muced sau stricat. Dereglătorile și preoțimea noastră ar trebui să ia măsurile de lipsă.

Sărbarea unei onomastice. Din Căpâlna (valea Sebeșului) ni-se scrie, că notarul cercual din Laz, dl Ioan Florian, obicinuește a-și sërba în fiecare an onomastica din ziua de Ioan Botezătorul așa, că sărbarea este o sărbare a inteligenței din acele părți. Acum dl Florian a aranjat petrecerea în Căpâlna, mergând acolo cu întreg comitetul din Laz și cu alți fruntași și prietini, între cari d-nii Tanase Moga, medic în Săscior, T. L. Morar, teolog, Valeriu Morar etc. Sărbarea s'a dat în hotelul dlui Cosma Tonescu, unde la masă s'au ținut mai multe toaste, între cari amintim toastul dlui paroch Ilie Moga, pentru Escel. Sa Metropolitan Mețianu, apoi dl Tit. L. Morar și dl V. Dobre pentru dl Florian, care conduce pe căi bune cercul său etc. S'au mai executat apoi cântări și declamații naționale de dl Morar și de d-ra Elena Goția, G. Căzinar etc. și s'au jucat jocuri românești. Sărbarea a succes foarte frumoș.

Producțiuni și petreceri.

In Gherla.

Reuniunea învățătorilor gr.-cat. din jurul Gherlei aranjează în 5 Februarie st. n. 1905 în Gherla sala în redutului orașenesc o petrecere cu dans. Din venitul curat se va distribui o parte Bibliotecii reuniunii învățătorilor gr.-cat. ear' una parte pentru procurarea de vestminte școlarilor săraci și buni dela școala gr.-cat. din Gherla. În paușă se va juca »Bătuta« și »Călușorul«. Presidentul comitetului aranjator este dl Ioan Imbuzan.

Dela teatru.

Sâmbătă seara s'a predat opereta »Das Schwalbennest«, Opereta aceasta e una din cele mai noue și s'a reprezentat în Pesta cu mult succes. Aici însă se vede, că nu 'și-a prea câștigat popularitate, căci n'a fost public numeros.

Rolele principale le-au avut d-nii Strehl, Redl, Zell, apoi Henriette Zinsenufer, Minni Schwarz. Toți au jucat cu puterea cunoscută.

Duminecă s'a dat vechea și totuși atât de populară pasă: »Lumpaci Vagabundus« de Nestroy.

Luni seara s'a repetat piesa; »Der Biberpelz de G. Hauptman.

Marti asemenea s'a repetat: »Das Schwalbennest«.

Miercuri s'a predat cunoscuta și atât de bună comedie: »Doctor Claus«, în beneficiul cunoscutului actor dl Olmar, cu succes foarte mare. Beneficentului care a jucat cu umorul lui cunoscut, ce l'a făcut atâția amici, 'i-s'am făcut ovații mari.

Joi seara s'a repetat succesa comedie: »Der Kilometerfresser. Sig.

POSTA REDACȚIEI ȘI ADMINISTRAȚIEI.

Ab. 6038. (I. Cr.) Adresează te la librăria dieșeană în Caransebeș. Chipul credem, că va trebui comandat anume.

M. T. în Af. Art cum ai văzut, s'a publicat. Colindele rămân, împreună cu altele, până la anul. Ch. P. gend în Orm. Trimite cartea să o vedem. Dacă vom vedea-o, te vom avisa.

Ab. Nr. 5909. Noi am trimis »Darul de Crăciun« și trimitem regulat foaia. Fă reclamă la postă.

M. Ars. în Egrp. Cartea stupariilor români de Simu costă 70 bani și 5 porto. Se află la librăria W. Krafft în Sibiu.

I. P. în Bistrița. Noi am trimis »Călimdarul« în 4 Ian. c.

Nio. P. morar în L. Poesiile ce la trimiteți au fost publicate și sunt de toți cunoscute.

Gr. C. Pentru Crăciun întârziate; le păstrăm. **I. V. în ?** În ce comună s'a futeplat alegerea primarului neamț? Te rog, scrie apriat, altcum nu putem publica.

Pav. D. în Seb.-m-re. Intrevină d-ta la primărie și oprește să-ți strice foile. Poesiile se vor publica.

I. B. în C. Anunțul, ce l trimiți, nu l putem lua decât ca inserat, care trebuie plătit: odată 1 cor. de 2-ori 1 cor. 60 bani, de trei-ori 2 cor. 40 bani. Trimite banii.

T. în Lud. N'am publicat, căci asemenea acestora am avut, deși mai mici. Altcum ghicituri publicăm mai rar.

Proprietar, editor și redactor responsabil
Silvestru Moldovan
Tiparul »Tipografia« Iosif Marschall.

Apa minerală amară

Francisc Iosif

Representanță proprie de apeminerală amare.

V. secț. de med. a Casei generale de bolnavi în Viena.

Hôtel Habermann mai nainte Neumüller.

Deschidere de local.

Subscrisul am onoare a aduce la cunoștința p. t. public, că am preluat

Hôtelul Habermann mai nainte Neumüller

aflător pe promenada Bretter și l-am deschis Joi, în 29 Dec. 1904. In deosebi fac atent pe onor public dela țară asupra aranjamentului solid și modern al odăilor mele pentru străini și oaspeți.

O curte mare și grajduri frumoase stau la dispoziția onor. public.

Nisuindu-mă întotdeauna, de a mulțami conștientios pe on. mei oaspeți, semn: z

cu distincă stimă

Iosif Barbu
hotelier.

288 4-6

Ieftin și aduce fructe bogate!

Pentru economi și crescători de vite.

Recunoscut de cel mai bun
dres de nutreț

pentu toate animalele și galițele este
dresul de nutreț din Sebeșul-săs.
Regensburg

produs in fabricile lui Louis Meise in Sebeșul-săs. (Transilvania) și Regensburg (Bavaria). Prin acest dres se ajung rezultate splendide. Mare medalie de aur, medalie de onoare dela esposițiile din Londra, Bruxela, Paris, Hamburg, Viena și Budapesta. Numere 95 49-52

Ingrășare repede! Carne bună! Lapte mult și bun! Seut contra boalelor și epidemiilor!

Biroul central de vânzare a fabricii chem. a lui Louis Meise in Sebeșul-săs.

Prețul per pachet 1/2, chlgr. 90 bani, 9 pachete 4 1/2, chlgr. pe postă franco și cu rambursă 8 cor.

La fiecare transport este alăturată instrucție de folosire.

Debilitate bărbătească,
boale de nervi

pécato secreto de-ale tinereții și escene.

Praful Peruin

Drului WRUN.

Praful Peruin al Drului Wrun e unicul și singur potrivit a isia ori-ce slăbiciune a organelor de producție și naștere și astfel a delătura la bărbat impotența (debilitatea bărbătească) și la femeie infertilitatea (sterilitatea) și el este și un medicament de neînlocuit la slăbiciuni, provenite prin pierdere de sucuri și sânge, la stare de debilitate, cauzată prin escene, onanie și poluții nocturne, ca singurele cauze ale impotenței (debilității bărbătești) mai departe la toate boalele de nervi.

Ce sânt nervii? aud pe mulți întrebând. Nervii sânt adevărații mijlocitori a ori-cărui simțământ, toate impresiile externe ce le dă ele se primează și se mijlocesc, cari apoi pot produce bucurie, grije, durere și năcazi! Ele se răspândesc in întreg corpul, ca o rețea de telegraf. Cum diferite sânt cauzele, așa diferite sânt și aparițiile boalelor de nervi.

In linia prima stări de debilitate, slăbire generală și pierderea puterilor, față palidă, ochi băgați in lăuntru, înconjurăți cu cercane viete, slăbirea memori-i, indispoziție spirituală, insomnie, dureri de șele și spinare, sgârçuri histerice, obstipație, temere fără cauză, înconjurarea societăților ves-le, incapacitate, boale femeiești, tremurarea mânilor și picioarelor, anomie etc.

! AVIN!

Pentru a fi ori-cine sigur, că primește „Praful-Peruin” veritabil de Dr Wrun și a nu-l confunda cu imitații periculoase, cari au același nume ori și cine se fie atenți la marca mea de scutire (un inger ținând o creangă in mână) și la manupropria mea, cari se află atât pe șatule, cât și pe instrucția de întrebuițare. 10 14-30

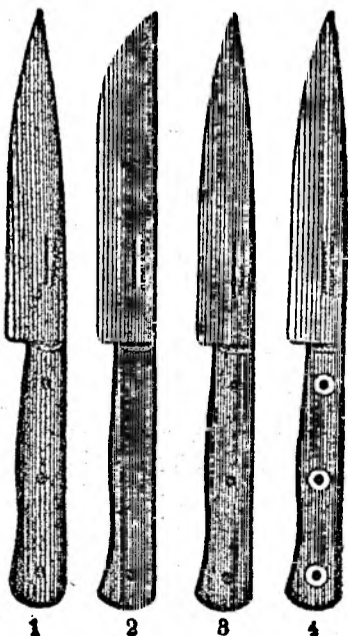
Prețul unei șatule, împreună cu instrucția de întrebuițare este 3 Cor. 60 b.

Depositul principal:

Iosif v. Török,
farmacist

Budapesta, Königsasse 12. — Andrássy ut. 26.

Cuțite de bucătărie.

Cuțite cu garanță pentru toată bucată.

	17	19	21 mm
Fig. 1. Cor.	—	—72	—86
» 2. »	—56	—68	—80
» 3. »	—56	—68	—80
» 4. »	—64	—76	—90

Mașini de Alexanderwerk
pentru tocat carne.

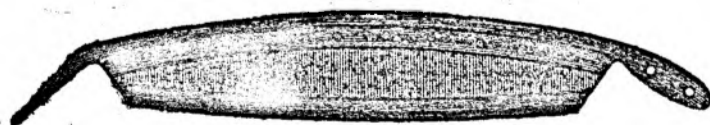

Forma: R RR S UU

Mărimea și numirea formei:	R	RR	S
Taie într'o minută chilo	1 1/2	3/4	1
Coroane	5.20	7.20	8.40
Cuțitul singur	—70	—80	—80
Discul gaurei singur	1.—	1.35	1.50

Forma: SS U T

	SS	U	UU	T	cu roată de invirtit
	1	1 1/2	1 1/2	1 1/2	
	8.10	11.80	15.10	29.50	
	1.10	1.10	1.30	1.60	
	—	2.80	—	4.20	

Cuțit de tăiat paie cu garanță.

1 bucată Cor. 3.—

Cuțite pentru mașine de tăiat nutreț precum este mărimea în calitate garantată l păreche dela Cor. 2.80 in sus.

Patine.

Mercur Incius	1 pr.	Cor. 1.44
» cu nichel	1 »	» 2.90
Halifax	1 »	» 6.90
Jalson Haines	1 »	» 1.44
	1 »	» 7.—

CAROL F. JICKELI, Sibiu (Nagyszeben).

În viața asta n-oi odată

nu se va da acest prilej

500 bucăți 1 fl. 95 cr.

Un orologiu aurit, punctual cu garanță pe 3 ani, împreună cu un lanț potrivit; 1 cravată domoacă, 3 batiste fine, 1 inel admirabil cu imit de piatră scumpă, 1 pungă de bani din piele, 1 oglindă de toaletă pentru buzunar, 1 păr. de nasturi pentru manjete, 3 nasturi pentru piept cu încheietoare de aur-două 3%, 1 garn. de recușite pentru scris, 1 album frumos cu 36 tablouri foarte frumoase, 1 ac de cravată parisian (noutate), 1 păr. cercei cu briliant de simli, 5 obiecte glumețe pentru tineri și bătrâni, 20 buc. obiecte de scris foarte folositoare și încă 408 buc. diferite obiecte de casă. Toate acestea împreună cu orologiu, care singur ajunge prețul costă numai 1 fl. 95 cr. — Expedarea se face cu ramburs, ori după primirea banilor dela magazinul principal din Viena:

P. LUST, Krakau nr. 239.

NB. Dacă nu corespunde marfa: banii se însoțesc. 16 1—1

Senegin

contra tusei, răgușelii, durerii de piept, ofitei, tusei măgărești, catarului, astmei, greutății de respirat, lungăreii și tusei sâci. Vindecă sigur și repede. Prețul 1 cor. 20 fl. și 2 cor.

Capsle unsoare. Contra durerii de oase, podagrei, reumatismului, răcelilor, durerilor de cap, dinți și nervi, precum și scrintiturilor. Cele mai îmbătrânite boale le vindecă. Prețul 1 cor. 20 fl. și 2 cor. 15 4—52

Centarin. Contra morburilor de stomach, precum lipsa de apetit, mistuirea rea, catarul și aprinderea de stomach, greața și vomarea, sgârșiturile cele mai grele. Leac sigur. Folosește și la curățirea sângelui. Prețul 1 cor. 20 fl. și 2 cor.

Kaljodsarsaparil. Mijloc excelent pentru curățirea sângelui la sifilis, morburile tineretelor 1 sticlă 2 cor.

Laxbonbons. Inchiderea scaunului e cauza diferitelor morburi, precum palpitarea de inimă, amețeli, dureri de cap și altele. Deci cine suferă de încheierea scaunului numai decât să comandeze Laxbonbons, zacharele purgative, plăcute și dulci la luat. Prețul 1 cor.

Cornel Demeter,

Szászváros, Piața școlii nr. 35.

Eftin de minune!**500 bucăți cu fl. 1.85.**

Un orologiu excelent și elegant, cu garanță că umblă bine și în 36 de ore numai odată trebuie tras, împreună cu un lanț aurit; un admirabil set de cravată cu briliant-simili; un inel aurit cu piatră imit. pentru domni ori dame; o garnitură admirabilă, constatătoare din bumbi de manjete, guler și un piept, gar. 3%, aur-două, 6 bucăți batiste de buzunar, gar de in; unelte de scris elegante de nikel; o etui de oglindă de toaletă cu un pepton frumos; un săpun de toaletă aromat; o carte de notițe legată; 12 bucăți de bilete artistice a bărbaților renumiți ai secolului trecut, 72 buc. pene de cancelarie engleze și încă 395 bucăți diverse, cari sunt folositoare în casă, sunt gratis. Toate la odată cu orologiu care singur prețuiește acești bani, costă numai fl. 1.85.

Trimiterea cu rambursă sau cu plată înainte prin casa de export

H. Spingarn, Cracovia, nr. 42.

La cumpărare de două pachete dau gratis un frumos briceag de buzunar, cu două tășuri. La mai mult de două pachete de fiecare un astfel de briceag.

Pentru-ce nu convine, se trimit numai decât îndărpt bani. 17 1 1

Banca de asigurare

„TRANSILVANIA“

din Sibiu

8 32—52

—* Intemeiată la anul 1868 *—

în Sibiu, strada Cisnădiei nr. 5 (edificiile proprii), asigură în cele mai avantajoase condiții:

— contra pericolului de incendiu și exploziune, —
edificii de ori-ce fel, mobile, mărfuri, vite, nutrețuri și alte produse economice etc.

— asupra vieții omului —

în toate combinațiile, capitale pentru cazul morții și cu termin fix, asigurări de copii, de studii, de zestre, rente pe viața întreagă etc. etc.

Asigurări populare fără cercetare medicală

Asigurări pe spese de înmormântare cu solvirea imediată a capitalului.

Valori asigurate contra incendiului: Capitale asigurate asupra vieții:
95,727.010 coroane. 10.102.362 coroane

Dela întemeiere institutul a solvit:

pentru despăgubiri de incendii 3,249.332 c. pentru capitale asigurate pe viață 2,920.063 c.

Oferte și ori-ce informațiuni se pot primi dela:

Directiune în Sibiu, str. Cisnădiei nr. 5 etajiu I., curtea I,
și prin agenturile principale din Arad, Brașov, Cluj, Făgăraș și Timișoara, precum și dela subagenții din toate comunele mai mari.

Nr. 160 F.

Orologe, obiecte de aur și de argint deposit dela fabrica

Iulius Erös

Sibiu (Nagyszeben) str. Cisnădiei 3.

— Cel mai mare deposit —

din Transilvania dela fabrică, de orologioe, juveuri, obiecte de aur și de argint al lui Iulius Erös Sibiu (N.-Szeben), strada Cisnădiei nr. 3.

Toate obiectele de aur și de argint sunt probate și esaminate oficios și pe fie-care obiect este oficială vizibilă „marca”, afară de aceasta să gă garanță în scris despre veritatea fie-cărui obiect.

Prețuri-curante ilustrate se dau la cerere gratis și franco. 24 2—52

Nr. 160 F. Orologiu de nikel, cu coveriș dublu, foarte masiv 7 cor. 50 bani.

Sanțuri de nikel 50, 70, 100, 140 bani.

Sanțuri de argint 2 cor. 90 bani până la 10 cor.

Șinoare pentru orologiu, 20, 30, 50 bani.

Bremă în 1908 la expoziția industrială Sibiu, medalia de aur.
1908 la expoziția economică Bistrița și premiu, medalia de argint.

38 23—26

Aranjament nou, cumpărare favorabilă, cel mai solid mod de lucrare.

Compoziții de ceară
și
lumini de stearin
în ori-ce mărime.

Lumini pentru biserică,

albe, cu flori decorate, înfrumșetate prin mușcături și scobite, pachetarea cea mai bună, tămâie, benzoe, ulei de ars de calitate cea mai bună.

GUSTAV MELTZER.

fabrică de lumini și săpun, parfumerie înființată la 1848. 27 1—

SIBIU, Strada Gușterii 25.

Ocaziune rară!

Surprinzător de ieftin.

500 bucăți obiecte de pedoabă numai cu fl. 1.75.

Un orologiu escelent de precizie, aurit, cu garanță că umblă bine 3 ani, împreună cu un lanț potrivit; o cravată modernă de mătășă pentru domni, 3 bucăți batiste, 1 inel elegant cu peatră imit. pentru domni, un portmoneu elegant de piele, 1 escelentă oglindă de buzunar, 1 păreche de bumbi de manșete, 3 bumbi la piept, 3% aur-dublé, unelte de scris de nickel, 1 album drăgălaș cuprinzând 36 de chipuri cele mai frumoase din lume, 1 broș de dame parisian, elegant, (novitate), 1 păr. de butoni de peatră briliant simili, foarte seducătoare, 3 obiecte de lux, mare veselie pentru tineri și bătrâni, 20 de obiecte de corespondență și încă alte 400 bucăți diverse obiecte, cari n'au să lipsească din nici o casă. Toate la elaltă cu orologiu care singur prețuește acești bani, costă numai fl. 1.75. Trimiterea se face cu rambursă sau cu plata înainte trimisă prin casa de expediție 21 1—1

A. GELB, Krakau Nr. 40/II.

Ludovic Ferencz,

croitor de bărbați,
Sibiu, strada Cisnădiei nr. 12,

recomandă p. t. publicului
pentru salonul de toamnă și iarnă

noutățile

sosite chiar acum, pentru haine de bărbați stoffe englezești, francezești și indigene, din cari se execută după măsură cele mai moderne vestminte precum: Sacko, Jaquete, fracuri și haine de salon, cu prețuri foarte moderate.

Deosebită atențiune merită noutățile de stoffe pentru pardesiuri și „Raglam“, cari se află totdeauna în deposit bogat.

Asupra reverențelor confecționate în atelierul meu îmi permit a atrage deosebită atențiune a on. domni preoți și teologi absolvenți

În cazuri de urgență confecționez un rând complet de haine în timp de 24 ore. 9 4—52

50.000 părechi de ghete.

4 părechi de ghete numai cu fl. 2.80

din cauza de cumpărare a unei mari cantități în articlii de ghete, cât timp ține proviziunea, se vor vinde pe preț de nimica. 1 păreche de ghete pentru domni și 1 pentru dame, de piele brună sau neagră, cu șinoare, l. calitate, galoșaji, cu talpă bătută tare cu cuie, mai departe 1 păreche de ghete de modă pentru domni și una pentru dame, cu pasepoil, foarte elegante, fasonul cel mai nou, tare, căptușiți cu materie caldă, provăzuți pentru iarnă, foarte drăgălași și ușori. Mărimea după centimetri. Toate 4 părechile costă numai fl. 2.80. Expedarea se face trimițând banii înainte sau cu rambursă prin

Esportul de ghete S. URBACH

Cracovia Nr. 286. 5 1—1

Schimbul se primește, și banii se retrimite fără aminare astfel că risicul e cu totul eschis.

Pentru tipar responsabil Iosif Marschall.

Esposiție de carnaval

în

GRAND MAGAZIN

în asortimentul cel mai bogat

articlii noi

cu prețurile cele mai ieftine.

22 8—4

Institut de credit funciar din Sibiu.

Strada Pintenului nr. 2.

Imprumuturi hipotecare pe anuități.

Scrisuri funciare,
scutite de dări.

ce se pot lombarda la banca austro-ungară, se pot depune la toate tribunalele ungare de stat drept cautiune și vadiu și ca cautiuni de căsătorii militare.

Depuneri spre fructificare.

Dajdia la interesele dela depuneri o plătește institutul.

Escomptare de cambii.

Avansuri pe efecte publice.

Credite de cont-curent

contra întabulării și altă garanță.

Esecutarea

de fiecare afacere de bancă și de zarafie prin

Cassa de schimb

Sub condițiuni culante, mai cu seamă:

cumpărarea și vânzarea de efecte publice monete străine,

răscumpărarea cupoanelor și efectelor sortate,

incasarea de cambii, checuri și asemnări,

predarea de asemnări și bilete de credit pentru străinătate,

ingrijirea de coale de cupoane.

luarea efectelor în deposit spre păstrare,

închirierea de resorturi de casse de fer

(safe deposits), sigure contra incendiului și a spargerii, etc. 1 4 52

Informațiuni amenunțite se dau cu bunăvoință și fără spese.

În atențiune binevoitoare!

Fiecare artist și specialist are ocazie de a putea alege un bun

Clavir,

Mignon,

Pianino,

Harmonium,

în salonul de clavire al lui F. A. Kauffmann și se recomandă cu căldură clavirele cu mecanică de repetiție cu deosebire acelor pianisti, cari știu prețul modului de joc foarte neted, ușor, favorabil în măsură mare pentru baterea și tehnica jucătorului.

Mechanica de repetiție este indispensabilă nu numai pentru ori-ce sală mai mare de concert, ci s'a dovedit și ca foarte durabilă și cu deosebire foarte resistentă și contra influențelor esterne, »praf« etc

În salonul de clavire al lui F. A. KAUFFMANN, Piața-mare nr. 14. (în vechiul edificiu al comandai de corp), intrarea în Armbrustergasse.

Sunt în toată vremea în deposit clavire folosite, trase de nou cu piele, și se iau reparaturi de specialitate de ori-ce soi în execuția cea mai solidă.

13 2—26

Tot acolo

»representanța exclusivă« pentru Transilvania a firmei: F. Robert Reinhold, proprietarul mai multor distincții înalte și membru al comitetului școlii societății fabricanților de clavire din Viena.